XVIII. évfolyam 24. szám.
1944 Június 10. szombat.

Ára 20 fillér

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, gróf Széchenyi-utca 12. Telefon: 55. Csekkszám. 17.258.

Felelős szerkesztő: NAGY IMRE

Előfizetési árak: 1 évre 10, ½ évre 5, ¼ évre 2.50 pengő. Megjelenik minden szombaton.

Jaross Andor belügyminiszter:

— Ne higyje senki ebben az országban, hogy amikor mi a magyar nemzetiszocializmus talaján állunk, egy juttányit is el akarunk alkudni a nemzet lelkiletéből. A mai nehéz időkben, a keresztény erkölcsiség légkörében két pillérre kell felépítenünk a nemzet létét: *a nemzeti gondolatra és a szocialista gondolatra.* Akiben még benne él a vágy a nemzeti ideálok megvalósítása iránt, annak szociális lelkiletű igaz magyarnak kell lennie. Ezt a magyar nemzetiszocializmust kell megvalósítanunk, amely igenis önző és öncélu a magyarság felé, de ugyanakkor számol az európai közösség követelményeivel is. Ez a nemzetiszocializmus keresi azokat az európai politikai erőket, amelyekkel összefogva egyaránt biztosítani tudja a magyarság célkitűzéseit és Európa biztonságát is.

A magyarság számára éppen ezért nincs más út, mint a tengerhatalmak mellett való kitartás, a velük való legszorosabb együttműködés és végsőkig tartó harc a győzelem érdekében.

— Ha voltak olyan naiv, vagy önmagukról megfeledkezett lelkek, akik azt képzelték, hogy ennek az országnak a biztonságát valami csodálatos „politikai driblivel" meg lehet menteni és ebből a háborúból valamiképpen ki lehet lábolni, nem számoltak a történelmi törvényekkel. De nem gondoltak arra sem, hogy e háborúból való kiválásuk ugyanazokkal a tünetekkel járt volna, amelyek Dél-Olaszországban jelentkeznek és a Szovjettel való esetleges kiegyezés után honvédségünk kikapcsolásával itt, a Dunántulon tombolt volna az országot megsemmisítő arcvonalbeli harc.

— A helyzet mai átalakulása azt mutatja, hogy országunkat önmagunknak kell megvédeni és ennek az önvédelmi harcnak minden előfeltételét saját magunknak kell biztosítanunk, tehát nem támaszkodhatunk a szövetséges birodalmak haderejére.

Az még sohasem történt meg a történelem folyamán, hogy egy nemzet egy másik nemzetre bízta volna területe megvédelmezését, ő maga pedig elmenekült valahová a föld alá.

Mesterházy Ferenc főispán:

A megalkuvást nem ismerem!

Főispáni működésemben ezt a politikát fogom minden erőmmel és rendelkezésemre álló eszközzel érvényre juttatni. Meggyőződésem szerint a jobboldali politika ma mindent megelőző feladata a nemzet erejének a legnagyobb fokig való növelése. Ennek érdekében kell dolgoznunk, küzdenünk és ha kell, mindent áldoznunk. Csak így segíthetjük a szövetséges hadsereggel együtt harcoló honvédségünket a biztos győzelemre. Csak ezzel háríthatjuk el a bennünket megsemmisítéssel fenyegető veszélyt. A pusztulástól csak így menthetjük meg hazánkat, nemzeti létünket, hitünket, templomainkat, családunkat, egyszóval mindazt, ami nekünk szent.

— A nemzeti erőknek maximumig való fokozása érdekében új közszellemet kell kialakítanunk, amely keresztény erkölcsi alapból fakadva a szociális igazságot nemcsak hirdeti, de meg is valósítja, amely csak egy célt ismer: hazánk mindenekelőtt való önzetlen szolgálatát.

— Háború van, politikánknak mégis arra kell irányulnia, hogy a termelő munka előfeltételét jelentő rend és biztonság megőrzésén túlmenően minden eszközzel elősegítse népünk szociális, kulturális és gazdasági helyzetének javulását, hogy családi otthonhoz juttassuk azokat, akik annak melegét eddig nélkülözték. Gondoskodásunk elsősorban azoké, akiknek szerettei a harctéren fegyverrel kezükben védik hazánkat, vagy életüket és testi épségüket áldozták fel érettünk.

— A főispáni állás elsősorban közjogi méltóság. De jelentősége nézetem szerint ma lényegesen eltér a régi időkben ismert jelentőségétől.

A főispán működése nem szorítkozhatik egyedül a kormány politikájának képviselésére, hanem szükséges, hogy behatóan és sokat foglalkozzék a szociális kérdésekkel. Ez a felfogásom fogja áthatni — mint a multban is — mindenkor működésemet.

— Ennek a nemzet minden életmegnyilvánulására kiterjedő és a magyar nép jobb jövőjét, boldogulását szolgáló politikának keresztülvitelére kívánom a vármegyében az erőket összefogni.

Bombázásokkal kapcsolatban

nem szabad elfelejtenünk azt, hogy Szeged, Győr, Budapest, Szolnok, Debrecen, Nagyvárad, Kolozsvár s a többi város és falu bombázását az áruló Olaszországból irányítják az angolszászok, így készítve Európa számára a „felszabadítást". A magyarságnak tudnia kell, hogy nem fognak megelégedni a fenti városok elpusztításával, sorra kerül az országnak minden része, nem csak a mi országunké, de egész Európa, beleértve ebbe az angolszászok egykori szövetségeseit is. De — s ezt kell nekünk megjegyeznünk — minden szenvedést és megpróbáltatást ki kell bírnunk, mert a mi számunkra nincs más út, vagy szenvedve győzni, vagy szenvedve elbukni.

Előttünk kell lebegnie a finn példának: nincs más út, vagy győzünk, vagy elpusztulunk. Ennek a tudatnak át kell hatnia e haza minden polgárát. Mélységes erkölcsi megtisztulásnak kell elindulni ma, amikor a nemzet létének legnagyobb megpróbáltatásait éli. Minden munkát, minden szenvedést a legfelelősségteljesebben kell vállalni. Senki sem tudhatja: holnap nem őt huzzák-e ki holtan a romok alól? Gondoljon azokra, akik tulélik, gondoljon a nemzetre s alacsony önzőnelvel, önzésével, kapzsiságával, erkölcstelen, felelőtlen életmódjával ne siettesse azok szenvedését, akik életben maradnak. Minden lépésre, minden igényre, minden szóra vigyázni kell. A társadalomnak szüksége van megújulásra, erkölcsi tisztulásra, hogy a nemzet, a magyar fajta a romok alól is győzelmesen bujhasson elő, az ellenség még oly őrületes pusztítása és rombolása után is. Ezért kell ügyelnünk a magunk és mások életére s ezért kell figyelmeztetni mindenkit, aki nem a mai megpróbáltatásos időkhöz illő komolysággal éli életét.

Milyenek a finnek?

Finnországról már sokan sok mindent megírtak, de úgy látszik a téma kimeríthetetlen. Előttünk fekszik egy csinosan kiállított könyv: *Rácz István: Ilyenek a finnek* c. most megjelent munkája. Olvasás közben egyikámulatból a másikba esünk, noha az író egyáltalán nem akar elkápráztatni bennünket. Csak egyszerűen elmondja ő, a szemtanu azt, amit látott éveken keresztül Finnországban. Végigharcolta az első finn-orosz téli háborút, mint önkéntes, bejárta az országot, látta a bombázott majd újraépülő városokat, látta a finn hátsó front hőselességét, asszonyok, gyermekek, aggok közös küzdelmét és erőfeszítését, látta az egységes finn társadalmat, ahol egyetemi tanár, miniszter, munkás és paraszt egymás mellett a legnagyobb egyetértéssel dolgozik, menti a menthetőt, építi az országot. Finnország egy kicsit mindig is rejtély a számunkra: hogyan tudott a testvér nép a civilizáció és a kultura oly magas fokára eljutni, a szociális kiegyenlítődés, a nemzeti érzés és népi egység ama magaslatára felemelkedni, ahol most a második világháború drámai szakaszában is rendületlen kitartással áll? Erre a kérdésre is felel Rácz István szép könyve.

Ennek a könyvnek el kellene jutnia minden komolyan érző és gondolkodó magyar család asztalára, minden iskolai és más nyilvános könyvtárba. Könnyed stílusban s mégis maradandó módon szól hozzánk e könyv, melynek értékére már maga az a puszta tény is jellemző, hogy a legnagyobb írók egyike, *Kodolányi János* írt hozzá szép bevezetést.

Igen sok remek felvétel egészíti ki a könyv értékét, melynek ára is igen mérsékelt. Ma, amikor 20—30 pengőn alul alig akad értékes könyv, ez a könyv 8 pengőért ajándék.

A kártyapartik

ellen is drákói szigorúságú törvényeket kellene hozni s mindenekelőtt a kártyagyártást kellene megszüntetni. Érthetetlen, hogy a kormányzat nem nyúl bele ebbe a kérdésbe s tűri azt, hogy a nemzet egy igen tekintélyes számú rétege, ifjúság és felnőttek serege ezzel az ostoba szórakozással töltse el szabad idejét. Férfiak és nők, fiatalok és öregek olyan szenvedéllyel üzik a kártyacsatákat vívnak a vendéglők félreeső szobáiban, a lehúzott rolók, a bezárt ajtók mögött. Szomorú, hogy családos emberek egyszerűen szembefordultak családjukkal, melynek tisztességérzete feláldzad a férj kártyaőrülete ellen, éjnek idején kihajtják az udvarra feleségüket s így tovább. Fel kell vetnünk a kérdést, tudva azt, hogy még az egyesületekben is, leventék közt, placon, vonaton, parkokban, diákok közt, nemre és korra való tekintet nélkül milyen eszeveszett arányokban megy a kártyázás, a pénz szórása s a pezsgő és a bor hogy folyik, milyen nyíltan és megbotránkoztatóan, a társadalmi élet zülleszlő módon, — nem kellene-e a nemzet egészségének a társadalmi élet épségének védelmére hivatott kormányzatnak szigoru intézkedéseket hoznia a közerkölcsre feltünő rombóló módon ható kártyaszenvedély ellen, s nem az lenne-e az első lépés, hogy a kártyagyártást megtiltaná, ahogy megtiltja a pénz utánnyomását is?

Mert ezt a nyílt destrukciót, családi életek tönkremenetelét egy magát nemzetiszocialistának nevező rendszer sokáig nem türheti. Más állam megengedheti magának ezt a luxust, ott mások lehetnek a viszonyok. De a magyar társadalmi élet betegségének egyik okát a sok között éppen a kártyában kell megláthatnunk s ennek e sorainkkal hangot is kellett adnunk.

P. D.

Olvasd! a Celldömölki Hirlapot!

SZERKESZTŐI ÜZENET

Kérjük olvasóinkat, legyenek segítségünkre s ami rosszat vagy gyanusat tapasztalnak, írják meg szerkesztőségünknek. Ha nevét titokban akarja tartani, írja meg ezt is. Ha egy levelet nem közlünk, vagy rá nem válaszolunk, ez nem jelenti azt, hogy nem értünk vele egyet, sokkal inkább jelenti azt, hogy várjuk a kedvező alkalmat. S még egyet: igen sokszor személyesen járunk el, hogy segítsünk a helyzeten, még mielőtt a nyilvánosság elé vinnők az ügyet.

Névtelen és portós leveleket nem veszünk át.

Verseket csak nagy költőktől közlünk. Műkedvelő versikékkel nem ronthatjuk a közlést. A haza ma nem rossz verseket, hanem jó munkát követel.

Olvasó írja

A rohanó élet a megélhetés utáni vad hajsza, nemcsak a férfit, hanem a nőt is magával sodorta. Kiragadta békés családi köréből, meleg, meghitt otthonából, hogy az élet viharában küzdjön mint valami kis bárka a végtelen tenger tarajos hullámain.

Alig pár évtizeddel ezelőtt nagyanyáink s anyáink előtt ismeretlen fogalom volt a hivatalba járó asszony, vagy leány. Őket a meleg, boldog családi fészek megkímélte az élet sok-sok megpróbáltatásától. Az ifjúság az iskola padjai között rózsaszínű álmokat szövögetve az eljövendő boldog időről — mikor majd nem kell minden fillért a drága jó édesanya havi zsebpénzéből kikönyörögni, hanem saját erejéből s belátása szerint fogja a megkeresett pengőket és filléreket elköltení — még nem sejtí a sok csalódást és szenvedést, amit az élet tartogat részére.

S ha sejtené, hogy a sok szép álom, amelyet szövögetett hosszú esztendőkön keresztül, milyen hamar ködöd oszlik, akkor megtorpanna az élet kapujában és feladná a harcot. Azonban a természet nagyon jól rendelkezett. Nem lehet előre az életbe látni s így haladni kell a megkezdett rögös uton. Dolgozni és küzdeni, hogy az élet végén mikor az Isten itélőszéke elé kerül, majd tudja mondani „Uram én küztdem szenvedtem, sok-sok megpróbáltatás volt osztályrészem s ime, itt a fermelés gyümölcse." Azonban míg idáig eljutunk, sok keserű tapasztalatot fogunk szerezni, mind a munkásosztály, mind a hivatalbajáró emberek között.

Legnagyobb csalódás a dolgozó nőt akkor éri, amikor belép a robotoló emberek sorába s egy olyan hivatali helyiségbe, ahol jó „magyar" zsidaink szelleme uralkodik. Itt kezdődik a megpróbáltatás, szenvedés az élet nehéz Golgotája. Küzdeni kell a becsületért s ezért sokszor nagy árat kell fizetni: megalázást, durvaságot s ezt csak a könny tudja némileg enyhíteni, ami beszédes bizonyítéka a szívben levő keserűségnek, bánatnak. A meleg családi otthon és a szülői szeretet kárpótolja az életben oly sokszor szükösen kijutott kedvességet és szeretetet.

A hivatali helyiség négy fala és ajtaja sok mindent takar s nem lehet tudni, hogy a benn dolgozó női munkaerő és a hivatalfőnök, milyen nagy harcot viv egymással. A dolgozo nő harcol a becsületéért, mert a főnök ezt akarja megsemmisíteni s félreteszi a férfiasság minden erényét és a gyengébb félt akarja arra az utra teríteni, honnan nincs visszatérés s milliók árán sem lehet azt megvásárolni, ha egyszer elveszti valaki. A jó színészérzékkel megáldott hivatalfőnök társasági asztalánál, ha az erényességről folyik a vita ő az, aki félteléval veri a mellét, hogy meg kell védeni asszonyainkat és leányainkat az erkölcsi fertőztöségtől s ki kell azt a társadalom minden rétegéből küszöbölni. Sajnos, legtöbbször az ilyen erényeskedés csak pünkösdi királyság s a főnök újra kezdi az ostromot beosztott női munkaerőjénél. Nem lehet csodálkozni, ha a beosztott a sok megpróbáltatást megunja és a becsület megvédése végett tettlegességre vetemedik, nem félve a következményektől sem.

Amikor az egész világ vad öldöklésben vjaskodik s férfiaink a csatamezőn harcolnak — a bolsevizmus erkölcstelen fertőzöttsége ellen —, addig dolgozó asszonyaink és leányaink százai vannak kitéve a főnökök szeszélyeinek, s női alkalmazottajkban nem a szorgalmas törekvő munkaerőt látják, hanem a nőt. Ezt a beteges fellogást és szégyenteljes modort kell kiirtani. hivatalaink legtöbbjéből, hogy a dolgozó nők, ne irtózva lépjék át reggel a hivatal küszöbét, hanem boldog megelégedettségével, hogy ők is szolgálatot tehetnek a hazának.

Magyarországi német alakulatok által forgalomba hozott idegen pénzek és elismervények beváltása

A német alakulatok által 1944. III. 19-től 1944. III. 25-ig forgalomba hozott RKK pénzek beváltása a sajtóban és rádióban közzétett módon a Pénzintézeti Központ kötelékébe tartozó pénzintézeteknél történik. Ennek megfelelően ilyen beváltási kérelmek a jövőben a fenti módon intézendők el.

Az esetleges érdekeltek vegyék tudomásul azt, hogy a H. M.-hez intézett felterjesztésük vagy kérelmük nem jelenti a beváltási kérelem elintézését, hanem a beváltást a fenti módon kell szorgalmazni. A hozzám közvetlenül vagy szolgálati uton felterjesztett kérelmeket az érdekeltek értesítése végett mellékelten visszaszármaztatom.

A jelzett időben a németek által forgalomba hozott RM-ek beváltására nézve egyidejűleg megfelelő intézkedésre kérte fel a H. M. ur a magyarországi német hadbiztost.

A felterjesztett elismervények (Bescheinigung) továbbá kifizetetlün számlákat, melyeken a németek a magyar polgári részről kiszolgáltatott cikkek átvételét, elismerték vagy amelyeken a községi elöljáróságok hitelt érdemlő módon igazolták, hogy a szolgáltatások a németek részére valóban megtörténtek, beváltás, illetőleg kifizetés végett az illetékes német szerveknek megküldte a H. M. ur.

Míheztartás végett közlöm, hogy a jövőben az ilyen elismervények beváltását, valamint az eddig bejelentett, de fel nem terjesztett elismervények beváltását a legközelebbi német ságoknál vagy szervnél kell szorgalmi. Ilyen esetekben a polgári hatóságokat mefelelően tájékoztattam és a német szerveknél kérelmük elintézésében támogatni kell. Csak oly esetekben szabad az elismervényeket ide felterjeszteni, amikor azok beváltása más módon nem leketséges, vagy valamilyen különös gátló körülmény merülne fel.

IRODALOM

10.000 P-vel tüntették ki

László Gyula fiatal tudósunknak a honfoglaló magyarságról irt könyvét. A Magyar Irodalompártoló Társaság könyvnapi nagydíját tehát egy olyan kiváló tudós kapta, aki a munkájával a szellemi élet területén a legnagyobbat tette a magyarságért.

Mi nemcsak László Gyulát és kitünő könyvét dicsérjük, nem is csak a könyvet kiadó Magyar Élet (dr Pátzi Sándor) könyvkiadóvállalatot, hanem velük együtt a Magyar IrodalomPártoló Társaságot is, melynek jótékony hatása a magyar szellemi életre ezzel a tettével nemcsak, hogy túlszárnyal a az elöregedett Tudományos. Akadémiát, de mintha annak hiváltását is átvette volna. Örvendetes tény az, hogy a magyar szellemi életben eredményesen működhetik, immár egy a legmagasabbrendű irodalmat támogató társaság, melynek döntéseit elé az ország hozzáértő közvéleménye a legnagyobb várakozással tekint. S amelynek döntésivel a közönség is egyet tud érteni.

A könyvet különös figyelmébe ajánljuk olvasóinknak.

Hirdessen lapunkban!

Külön könyvet kell vezetni a plébániákon a hitujoncokról

A Magyar Kurir jelenti: A biboros hercegprimás azonnali hatállyal elrendelte, hogy minden plébánián a helyi forgalomnak megfelelő nagyságu liber catechumenorum (hitujoncok könyve) legyen, amelyben a származási adatokat (név, vallás, születési ideje és helye, az illető szüleinek neve és vallása, származási helye) kívül, külön rovatban feltüntetendő az oktatásra jelentkezés pontos ideje és az oktatási órák összege.

BAJTÁRSI SZOLGÁLAT

Berdál Ferenc őrvezető a K—631. tábori postaszámról szeretetteljes kézcsókját küldi Szüleinek Alsóságra, valamint szeretettel üdvözli barátait ismerőseit és vasutas bajtársait. Jól van, különben érzi magát, csak a jó sághegyi hiányzik. Irjanak.

Fronton lévő, közepes barna sárvári fiatal katona vagyok, szívesen leveleznék Celldömölk és tájára való kislányokkal. Cimem: Horváth Kálmán honv., tábori postaszám: B—819.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik drága jó fiúnk elhunyta alkalmából részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek fogadják hálás köszönetünket.

Kotz család

Közellátási kérdések Sárváron

Ismét nem vala zsír és hus

Tehát megértük azt is, hogy egy ugyan már van, csak hust s zsírt kellene hozzá varázsolni! Ennek az ezerész kérdéstömkelegek egyszer már a végére kell érni — halljuk innen is onnan . Hát miért nem járnak a végére Azt a közönség is sejti, hogy a legnehezebb kérdés valamennyi közellátási kérdés közül. Mert a cukor meg a liszt az megy pontosan kilóra. Itt az ellenőrzés könnyű. De ki ellenőrzi azt, hogy pontosan mennyi hust vágnak le a sárvári vágóhidon? Vagy talán a hust máshonnan kellene szállítani a henteseknek. Például úgy, hogy ennyi és ennyi hust kapott Sárvár, ennek megfelelő ellenértékű jegyet le kell adnia a henteseknek, kik szétosztják? Vagy minden héten mások legyenek jelen a vágóhidon a közönség soraiból, hogy szemükkel láthassák, mennyi hus is kerülhet terítékre? Az ügy bonyolult, de olyan kérdés még nem volt, amit megoldani ne lehetett volna.

A gettó közellátása

viszont igen kielégítő. Állítólag van pék Sárváron, aki titokban hőlehér kenyeret süt a gettóbelliek számára akkor, amikor a mi mindennapi kenyerunk erősen kezd feketülni s amikor még nem tudhatjuk, hogy az ellenséges légitámadások milyen pusztítást végeznek a sárguló gabonatáblákban. Azt is igen élénken targyalják, hogy falusiak városi, térdigérő szoknyába öltözneek, felvirrjak a zsidó csillagot s vissza jönnek-mennek, ki-be a gettóba, adnak el olyan élelmiszereket, amiket a kereskedő réteg szinte képtelen a magas ár miatt megvenni. Azt is nem kis felháborodással járja a közönség, hogy a zsidók vicán jönnek-mennek a városban, ügyláttszik könnyű az engedélyek megszerzése a gettó elhagyására. A fuvaros zsidó Wertheimer naphosszat kint tartózkodik, személyesen irányítja kocsisait, hogy mikor s hová menjenek. Azon is felette csodálkozik a sárvári közönség, hogy mindig nem volt razzia a gettóban, holott számottevő értéket a zsidók alig hagytak maguk után lakásaikban, azoknak legalább is egy része a gettóban van. Általában sok mindent nem ért meg a közönség a zsidók szabadságaiból. Nem értem, ha Baky Endre államtitkárokat megfelelő módon tájékoztatnák ezekről az állapotokról! azok, akiknek lehetőségük is megvan erre

A lakásfront

Nemrég még azt a hírt terjesztették a városban, hogy 2600 lakásigénylés futott be a városházára. Akadtak, akik ezt el is hitték, mondván, hogy a mai időben még az is lehetséges, ami egyáltalán lehetetlen. Nos az igazság az, hogy kb. kettőszázhatvan igénylés van bent, ami érthető is részben, de részben nem. A lényeg azonban az, hogy a községházáról olyan hírek szivárognak kifelé, hogy a jogos igénylők mindegyike nem kaphat lakást, mert kb. csak 150—160 lakás áll majd rendelkezésre. — Ez azonban nem igy van — mondják igen sokan a közönség soraiban. Mert akik most lakást igényelnek, azok a mostani lakásukat elhagyják. Ezek egy része továbbra is lakás marad, tehát mindenképpen lesz elegendő lakás. Éppen ezért nem értjük azt a lassuságot, amit tapasztalunk éppen a szegényebb néprétteg lakásigénylésének teljesítése terén. Egészségvédelmi okok, tuberkulózis elleni küzdelem, stb. mind amellett szól, hogy egy csomó rossz lakásból jobb lakásba minél előbb át kell költöztetni a magyar keresztény családokat. Családok százai várnak arra évek óta, hogy levegőhöz jussanak. S mégis, üres zsidó lakás is van, mégsem adják át a joggal igénylő rászoruló családoknak. Lehet, hogy ennek némi jogi akadályai vannak. De elképzelhetetlen, hogy egy vezetőségnek felelősséget ne vállalhatna, hanem benne kezdeményező képesség, hogy saját felelősségére üresen álló lakást át ne adhatna keresztény magyar családoknak. Az élet, a szükség törvényt bont, mondja a régi latin közmondás, s itt, amikor családok egészségéről van szó, s lehetőség is van, igazán lehet rést ütni a magyarság javára törvénysértés nélkül. Bár az igazat megvallva, mi nem tudunk üres lakás esetében tiltó rendelkezésről.

A hiénákról is

meg kell emlékeznünk, akik azt hiszik, hogy azért mert a fekete piac áldásából kivették részüket, most kénytik-kedvük szerint vetik majd meg a zsidó házakat. Mi azt tartjuk, hogyha a pajeszos zsidónak joga volt venni palotát, egyszerű társadalmi osztályok tagjai is vehetnek. De itt nem erről van szó, hanem a tisztességtelen, elbizakodott, pöffeszkedő elemek előtérbenyomulásáról.

Olyanok, kiknek van saját, nagy házuk, kiadott lakásokkal, most azok újabb házakra vetették rá magukat, noha náluknál jogosabb igénylők is vannak egyrészt, másrészt meglévő házukat sem tartják rendben.

Egyesek már a jogcímeket is előkerestek. Mulatságos eset volt a héten az egyik tejcsarnok előtt. Valaki nagy hangon hivatkozik arra, hogy neki érdemei is vannak arra, hogy megvehesse az egyik gazdag sárvári zsidó ügyvéd házát. Mire valaki csendben s igen bölcsen megjegyezte: igaza van, magának van rá legtöbb érdeme, hiszen annyi vajat senki sem futtatott a zsidóknak, mint maga! — Hát igen. Tegyék majd közzé, hogy ki melyik házra tart igényt, hadd lássa a közvélemény, mi is a helyzet? E névsor alapján egyesektől megkérdezhetni a közönség, honnan vette, hogyan szerezte a házra valót? A pénz eredete nyomon követhető.

Négy polgárit jeles eredménnyel elvégzett komoly, felnőtt leány sárvári, vagy Sárvár melletti község irodájában

állást keres

Cím: Tóth Károly könyvkereskedésében megtudható.

Bajok vannak a jánosházi gettó körül

(Különálló Hirlap irja.) Mint ismeretes, a celldömölki járás összes zsidóit, számszerint 955-en Jánosházán lettek összegyűjtve és három éjszaka alatt elkülönítve, aminek azonban már az első percétől kezdve csepptet sem örültek a helybeli tisztviselők és iparosok, részint mert nagyon sokan ki lettek mozdítva régi megszokott lakásaikból, részint pedig, mert mégis igen sok „ennyi" zsidó egy rakason. Az igazi baj azonban Jánosházán a gettó felállítása után pár nappal következett be. Ugyanis a közel 600 lényi Celldömölkről és más községekből áttelepített zsidóságnak egykettőre elfogyott a magával vitt élelmiszere s igy aztán a helybeli kereskedőkre és kisgazdákra hárul ma az a feladat, hogy kielégítsék a „nagyon éhes" gettó szükségletét és igényeit.

A forgalom fellendülését néhány gettókörüli kereskedő és a kisgazdák nagy többsége nem is bánja, mert nem birnak annyi élelmiszert előállítani, amennyit a gettó fel ne vásárolna, viszont annál nagyobb a panasz Jánosháza tisztviselői, iparosai és nincstelen napszámosai között, mert a semmivel nem érző és semmit be nem látó kapzsiság következtében ma már Jánosházán és környékén úgy felvették az egyes élelmiszerek árát — természetesen feketén és titokban, — hogy azzal egyelőre csak a gettóbeli zsidóság pénztárcája tud versenyt tartani. (Hasonló panaszokat hallunk a sárvári gettóról is. Szerk.)

A jánosházi gettóból csak délelőtt 11-től 12 óráig jöhet ki a zsidóság bevásárolni, a helybeli és környékbeli ostermelők is felcsaptak tehát „hivatalnoknak" s csak délelőtt 11 óra felé szállingóznak ki ők is a piacra, mert nyilván a zsidóság jóval is magasabb árt fizet a portékáért, mint a vékonypénzű s ezért alkudozó keresztény kisember.

Kétszer kettő négy, Dióbelet végy.

Ne nyuljunk a lezuhant ellenséges repülőgéproncsokhoz

Illetékes helyről ismételten felhívják az ország lakosságának a figyelmét, hogy a lezuhant ellenséges repülőgépek roncsaihoz, azok alkatrészeihez és általában a légitámadásból származó bármilyen tárgyhoz hozzányulni, azokat elvinni, szigorúan tilos. Érintetlenül kell hagyni ezeket a roncsokat és az egyéb tárgyakat, mert csak igy tudja a hadvezetőség azokat az ország javára kiértékelni. Gondolnunk kell azonban arra is, hogy e tárgyak igen veszedelmelmesek lehetnek a hozzánemértő kíváncsiskodókra.

Az arra illetékes hatóságok az ismertetett rendelkezések megszegői ellen a legszigorúbban eljárnak. Aki pedig ilyen repülőgéproncsokról vagy egyéb tárgyakról tudomást szerez, jelentse azonnal a legközelebbi hatósági közegnek. Ugyanigy fel kell jelenteni azt a személyt is, aki az elviteli tilalmat megszegi.

Negyven kilón aluli sertést bárki eladhat és vásárolhat

A közellátási miniszter elrendelte, hogy a beszolgáltatási kötelesség teljesítésébe való beszámitás nélkül 40 kilógrammon aluli élősertést bárki eladhat, vagy vásárolhat. Az ilyen sertés szállításához szállítási igazolvány sem szükséges. Érvényben marad az a régi rendelet, amely szerint a gazdakönyvvel ellátott gazdálkodók részére vásárlási engedély alapján, valamint köztenyésztési célokra, állami akciók céljára és jogosított kereskedők, továbbá az Állatforgalmi Központ részére június 30-ig eladott 20 kilón felüli sertés beszámit a gazdálkodók 1943—44. évi beszolgáltatási kötelességének teljesítésébe.

„Celldömölki Hirlap" nyári menetrendje.

Érvényes 1944 június 5-től.

Celldömölkre érkezik		Celldömölkről indul	
Szentgotthárd	1·48	Budapest keleti pu.	2·08
Győr	3·30	Szentgotthárd	3·45
Pápa	5·52	Veszprém külső pu.	4·08
Szombathely (sebes)	6·13	Sopron (vegyes)	4·00
Zalaegerszeg	6·50	Győr	5·17
Sopron	7·19	Szombathely	6·15
Veszprém külső pu.		Sz.fehérvár-Bp. k. (sebes)	6·18
Győr	8·34	Ukk, Zalaegerszeg	7·30
Ukk	10·10	Sopron	8·40
Szombathely	10·14	Szombathely	8·42
Sopron	14·34	Sopron (vásárkor közl.)	13·00
Szombathely	14·36	Székesfehérvár	14·48
Türje	16·47	Győr-Budapest	14·50
Székesfehérvár	17·08	Zalaegerszeg	14·58
Sopron (vegyes)	17·25	Szombathely	17·41
Szombathely	19·15	Sopron	18·03
Győr	20·27	Zalaegerszeg	20·48
Bp. k.-Sz.fehérvár (sebes)	20·36	Szombathely (sebes)	20·51
	20·46	Pápa	21·00

Közellátási tudnivalók!

Teljegyek kiadása orvosi bizonyítványokra

Folyó hó 30.-án az orvosi bizonyítványra kiadott teljegyek lejárnak s ezzel mindazok, akik betegség miatt orvosi bizonyítvány alapján kaptak teljet igényjogosultságukat elvesztik.

A közellátási miniszter úr rendelete értelmében ezután csak a rendeletben felsorolt betegségek fennforgása, csak az alább felsorolt közültek és orvosok bizonyítványa alapján és csak az orvos által előírt időtartamra adható ki teljegy betegek részére.

A rendelet értelmében betegség esetén az igényjogosultságot kórház, tüdőbeteggondozó intézet, hatósági (községi) vagy tiszti orvos által kiállított bizonyítványnyal kell igazolni. A bizonyítványt kiállító orvos a bizonyítványon az igényjogosultság indokolt időtartamát is feltünteti.

Nemcsak tápiál, kellemes, Diót venni érdemes.

Ezért felhívja a közellátási hivatal a lakosság figyelmét arra hogy július hó 1-től kezdve betegség jogcímén csak az kaphat teljegyet, aki igényjogosultságát folyó hó 17-én szombaton déli 12 óráig a fent felsorolt orvosok által kiállított orvosi bizonyítvánnyal igazolja. Aki az orvosi bizonyítványt ezidő után mutatja fel, teljegyét nem kézbesítés útján, hanem a közellátási hivatalban julius 1-után kaphatja meg.

Káliszappan igénylés

Felhívja a közellátási hivatal az érdekeltek figyelmét arra, hogy a káliszappan igénylés határideje junius hó 12-ig meghosszabbodott. Ezért, aki gyümölcsfákkal rendelkeznek és permetezéshez káliszappanra van szükségük még ezideig igényelhetnek a közellátási hivalaban.

Egészségedet megóvja, A magyar föld díója.

Beszolgáltatási jutalom kifizetése és igénylése beszolgáltatásra nem kötelezettek részére

1943. évi október hó 1-től 1944. április hó 1-ig teljesített önkéntes beszolgáltatások után előírt jutalmat az igénylők részére most utalta ki a Közellátási Minisztérium.

Önkéntes beszolgáltatás után jutalmat csak az kaphat, akinek beszolgáltatási lapja van és a jutalom kiutalását kérte.

Ezért ismételten felhívja a közellátási hivatal mindazok figyelmét akik gazdaköynvvel nem rendelkeznek és igy beszolgáltatásra nincsenek kötelezve és valamely terméket vagy terméket vásárlásra jogosított kereskedőnek beszolgáltattak, hogy julius 5.-ig jutalmat igényelhetnek a közellátási hivatalban.

A folyó gazdasági évben, ez a jutalom igénylésnek az utolsó határideje, ezután jutalmat igényelni már nem lehet.

HIRIK

— **Eljegyzések.** Rápolthy Gyöngyike, csőglei ref. tanítónő és Bolla Sándor adorjánházai ref. segédlelkész jegyesek. — Szij Margit adorjánházai ref. tanítónő és ifj. Makkai Károly 's. jegyző jegyesek. — László Katalint Bobáról eljegyezte Némedi János celldömölki m. kir. adóhivatali gyakornok.

— Esküvők. Horváth Katalint vasárnap délután fél 6 órakor vezeti oltárhoz a celldömölki ev. templomban Szalóky László máv. kalauzjelölt. — Baráth Franciskát áldozócsütörtökön vezette oltárhoz a bobai ev. templomban Józsa Benő budapesti máv főmozdonyvezető. — Baráth Lidiát áldozócsütörtökön vezette oltárhoz a bobai ev. templomban Baráth Lajos kisbirtokos.

— **Evangélikus ifjúsági konferencia.** A kemenesaljai ifjúsági egyesületek az idén is megrendezik a Rába-parton a nicki gát mellett nyári konferenciájukat. A konferencia csütörtökön kezdődött és vasárnapig tart. Az ifjúsági egyesületek jelentős számban képviseltetik magukat.

— **Elhelyezés.** Szabó Gyula csőglei származásu ev. s. lelkész, aki polgári iskolai tanulmányait itt, Celldömölkön végezte el s akit Kapi püspök most avatott fel lelkésszé. Gyékényesre került az ottani espereses mellé segédlelkésznek. Az új lelkész első prédikációját és úrvacsoraosztását pünkösdkor tartotta szülőfaluja kis evang. templomában az ottani kevés evangélikusság örömére.

— **Uj egészségügyi védőnők.** A m. kir. Belügyminiszter Halmay Jolánt a pápoci közegészségügyi körhöz, Bartos Valériát pedig a jánosházi közegészségügyi körhöz védőnőkké nevezte ki.

— **Elkészül a jánosházi községháza.** A jánosházi községháza építési munkálatai már befejezéshez közelednek s valószinű a közeljövőben márjátadható lesz rendeltetésének.

Feltört csemege dió, Üzletekben kapható.

— **Közgyűlés.** A Celldömölki Vasutas Sport Egyesület 1944 június hó 17-én 11 órakor a Vasutas Kör nagytermében tartja 1943. évi rendes közgyűlését, amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkári jelentés. 3. Az 1943. évi zárszámadás és vagyon mérleg. 4. A számvizsgalók jelentése és a felmentvények feletti határozat. 5. Az 1944. évi költségvetési előirányzat. 6. Általános tisztújítás. 7. Indítványok. A közgyűlés a szavazásra jogosult tagok egyharmadának, tehát 214 egyesületi tag jelenlétében határozatképes. Indítványok az egyesület elnökségénél irásban, június 10-ig nyujthatók be. Határozatképtelenség esetén a közgyűlés f. év június hó 26-án 11 órakor tartjuk ugyanezzel a tárgysorozattal a Celldömölki Vasutasok Köre nagytermében, amikor is ez a második közgyűlés tekintetnélkül a megjelentek számára határozatképes.

— **Sárvári egyén internálása.** A Dunántúli Néplap irja: A szombathelyi rendőrkapitányság büntető birája Kiss Zoltán 60 éves sárvári zsidó könyvkötőségedet 1000 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 20 napi elzárásra itélte, mert nem viselte a zsidók részére kötelező sárga csillagot. Azonkívül Kiss ellen az internálási eljárás is megindult.

— Az uj gazdalajstrom kőszemlére-tétele. Ismételten felhívja a közellátási hivatal mindazok figyelmét, akik a jövő gazdasági évben szántó-, rét- vagy legelőterületen gazdálkodnak, hogy az uj gazdalajstrom reájuk vonatkozó adatait a közellátási hivatalban saját érdekükben tekintsék meg. A gazdalajstrom lezárása és a gazdakönyvek kiállítása után ugyanis a gazdalajstromba felvett adatokra vonatkozóla változást bejelenteni már nem lehet.

A celldömölki járás főszolgabirája.

2520/1944. szám.

Tárgy: A celldömölki jegyzőségnél lemondás folytán megüresedett irnoki állás betöltése.

Pályázati hirdetmény

A celldömölki jegyzőségnél lemondás folytán megüresedett községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma a 62.000/1926 B. M. rendeletben megállapitott illetmény.

– Felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óbajtják, hogy képesitésüket (IV. középiskola) eddigi alkalmaztatásukat, erkölcsi és politikai magatartásukat igazoló bizonyitványokkal, valamint az 1939. IV. t. c. 5. § a értelmében megkivánt keresztény származásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi junius hó 20-án déli 12 óráig nyujtsák be. Az elkésve érkezett pályázati kérelmeket figyelembe nem veszem.

Celldömölk, 1944 május 25.

Dr Hetthéssy sk. főszolgabíró.

Hogyan lehet Szlovákiából anyakönyvi kivonatokat szerezni?

Több esetben előfordult, hogy egyesek a plébániák révén kértek a szükséges anyakönyvi kivonatok megszerzését Szlovák területen fekvő plébániákról, mások egyénileg irtak azokra a plébániákra, amelyeknek ilyen iratokra szükségük volt. Ezzel kapcsolatban a félhivatalos katolikus hirügynökség a Magyar Kurir a következőket közli: A Szlovák püspöki kar azt a kérést intézte az illetékes magyar egyházi főhatóságokhoz, hogy a plébániák az anyakönyvi kivonatok megkereséseihez csatoljanak a költségek fedezésére 30 szlovák korona értékű nemzetközi bélyegszelvényt. A viszonosság elve alapján a magyar püspöki kar úgy határozott, hogy a Szlovákiából anyakönyvi kivonatot kérők 5 pengő nemzetközi bélyegszelvényt csatoljanak kérésükhöz. A jelzett összegből kikerül a kiállitási díj, a bélyegilleték és a postaköltség is. (M. K.)

Fizessen elő lapunkra!

GAZDAKÖRÖK

Rovatvezető: a celldömölki m. kir. téli gazdasági iskola.

Észlelési adatok

Junius 1 — junius 8.

Átlagos hőmérséklet: +15.4
maximális: +28
minimális: —10
Csapadék: 42 mm
Szélirány: Szélmentes

Állami támogatással ellenőrzött juhtenyésztő mintaközségeket szervez a földmivelésügyi miniszter

Jurcsek Béla földmivelésügyi miniszter a juhtenyésztés szélesleskörű, gyorsabb fejlesztése és a gyapjutermelés lényeges emelése érdekében a vármegyei állattenyésztő egyesületek irányitása mellett „állami támogatással ellenőrzött juhtenyésztő község"-ek szervezését rendelte el.

Az állattenyésztő egyesület által kijelölt községekben a 100 kat. holdnál kisebb saját ingatlanon, vagy 300 kat. holdnál kisebb bérleten gazdálkodó juhtenyésztő gazdák állománya rendszeres ellenőrzés alá kerül. A tenyésztői kedv fokozására a földmivelésügyi minisztérium az ellenőrzéssel kapcsolatosan felmerülő költségekhez, valamint a közös pásztor fizetéséhez államsegéllyel hozzájárul. Az állami támogatással ellenőrzött juhtenyésztő községek tagjai az egyesület szakközegei részéről a tenyésztés, takarmányozás, gyapjubonitálás, tenyészanyagbeszerzés, értékesités stb. tekintetében szaktanácsokat kapnak. A kedvezményes állami tenyészjuhkiosztási akcióban elsősorban az ilyen ellenőrzött községek részesülnek.

Olvasd! Terjeszd! a Celldömölki Hirlapot!

Rendeletileg szabályozták a hadmüveleti területekről történő állatszállitásokat

A földmivelésügyi miniszter állategészségügyi okokból elrendelte, hogy hadmüveleti területről mindaddig, amig azt a hadmüveleti terület állategészségügyi viszonyai indokolttá teszik, csak azonnali levágás céljából szabad állatokat, éspedig lovat, szamarat, öszvért, szarvasmarhát, bivalyt, sertést, juhot és kecskét az ország más részeibe szállitani. A rendelet értelmében a szállitás kizárólag vasuton történhet. Az állatbirtokosnak az állatok elszállitását, valamint azoknak a rendeltetési helyre való érkezését a községi elöljáróságnál (polgármesternél) be kell jelenteni.

A rendelet a hivatalos lap pénteki számában jelent meg.

CELLDÖMÖLKI HIRLAP
Kiadja:
A Tanai Gőzmalom Kempesalmi R. T.
Felelős kiadó
Takáts Károly
Lapzárta: csütörtök délben 12 órakor.